

Luistervink november 2024

Inhoud

Op de hoogte.....	3
Deel 1: Luisterpuntlezer Greta, 94 jaar, en haar dochter Annemie vertellen over Daisy-luisterboeken.....	3
Deel 2: Onze nieuwe campagne: heb je ons gehoord op de radio of gezien op tv?	3
Deel 3: Goed om weten: hoe is een Daisy-boek opgebouwd en hoe navigeer je erin?	4
Deel 4: We zijn gesloten op 1, 11 en 15 november.....	6
Nieuws uit boekenland.....	6
Deel 1: Maud Vanhauwaert wint de Hebban Debuutprijs met ‘Tosca’	6
Boeknummer.....	7
Deel 2: Duik in de shortlist van de Boekenbon Literatuurprijs	7
Deel 3: Shortlist van de veertiende Bronzen Uil bekend	8
Deel 4: Bel een dichter van wacht en trakteer jezelf op telefonische poëzie.....	10
Een gesprek met Kristof Smeyers over zijn boek ‘Wolf: wildernisgeschiedenis’	11
De boeknummers.....	11
Heerlijk ontspannend.....	12
Deel 1: ‘Sluw’ van Sara Strömberg	12
Deel 2: ‘Eerlijk duurt het langst’ van Aline Van Wijnen.....	12
Deel 3: ‘De volgende patiënt’ van Juan Gómez-Jurado	13
De boeknummers.....	13
Auteur in de kijker: Tom Lanoye	13
Deel 1: ‘Kartonnen dozen’	15
Deel 2: ‘Het goddelijke monster’	15
Deel 3: ‘Sprakeloos’	15
Deel 4: ‘De draaischijf’	16
Deel 5: ‘Woke is het nieuwe Marrakech-pact (of: hoe ons capitol al elke dag wordt bestormd): een pamflet’	16
De boeknummers.....	16
Auteurs lezen voor en wel in je oor.....	17
Deel 1: ‘Treurwil’ van Rik Van Puymbroeck	17
Deel 2: ‘Absolute Aanrader Alcoholvrij’ van Cathérine Kools.....	18
Deel 3: ‘Hier ligt de waarheid in overdaad’ van Myriem El-Kaddouri.....	18
De boeknummers.....	18
Onder de loep: vier boeken over sekswerk in België	19

Deel 1: 'Quel bordel: de geschiedenis van de prostitutie in de Belgische steden' van Diane De Keyzer	19
Deel 2: 'Naakt: van trauma naar zelfliefde' van Mel Meliciouss.....	20
Deel 3: 'Hoerenchance' van Sigrid Schellen	20
Deel 4: 'De rosse apotheek: verhalen uit de hoerenbuurt'	20
De boeknummers.....	21
De terugblik: drie boeken over de Kelten.....	21
Deel 1: 'De god met de maretak: Kelten en de Lage Landen' van Herman Clerinx	22
Deel 2: 'Dochter van Albion' van Ilka Tampke.....	22
'Deel 3: 'Wee de overwonnenen: Romeinen, Kelten en Germanen in de Lage Landen' van Alexander Van de Bunt.....	22
De boeknummers.....	23
Het Neusje van de Zalm: 'Empusion' van Olga Tokarczuk.....	23
De boeknummers.....	24
Voor de liefhebber van yoga en meditatie. Namasté!	24
Deel 1: 'Yoga als levenskunst: de weg naar heelheid, innerlijke vrede en totale vrijheid' van B.K.S. Iyengar	24
Deel 2: 'Leven in het licht: een 6 weken-programma voor persoonlijke transformatie' van Deepak Chopra en Sarah Platt-Finger.....	25
Deel 3: 'Bevrijd: in 7 stappen naar de beste versie van jezelf' van Margot Hallems	25
Deel 4: 'Vind je innerlijke kracht: Hoe meditatie je kan helpen in deze veranderende wereld' van Swami Purnachaitanya	25
De boeknummers.....	26
De tand des tijds.....	26
Deel 1: 'Junkieverdriet' van Jotie T'Hoof	26
Deel 2: 'In augustus zien we elkaar' van Gabriel García Márquez.....	27
Deel 3: 'De abdij van Northanger' van Jane Austen.....	27
De boeknummers.....	28
Radio Podcast: De zin van mijn leven, met Joke Van Leeuwen	28
Colofon	28

Op de hoogte

Luisterpuntlezer Greta, 94 jaar, en haar dochter Annemie vertellen over Daisy-luisterboeken

Onze nieuwe campagne: heb je ons gehoord op de radio of gezien op tv?

Goed om weten: hoe is een Daisy-boek opgebouwd en hoe navigeer je erin?

en We zijn gesloten op 1, 11 en 15 november

Deel 1: Luisterpuntlezer Greta, 94 jaar, en haar dochter Annemie vertellen over Daisy-luisterboeken

Greta kan geen gedrukte boeken meer lezen door een degeneratieve oogziekte. Elke namiddag luistert ze trouw naar Daisy-luisterboeken op cd, die haar meenemen naar een andere wereld. Haar dochter Annemie helpt haar bij het uitzoeken van de boeken en vraagt ze aan. Voor Annemie zijn deze momenten met haar moeder erg waardevol; ze brengen hen dicht bij elkaar en halen de buitenwereld naar binnen in het woonzorgcentrum.

Ze vertelden beiden voor onze camera over hun ervaringen met Daisy-boeken en Luisterpunt. Misschien zag je de video al langskomen in onze lezersnieuwsbrief begin oktober of op onze website. Heb je de getuigenis nog niet gehoord? We laten hen meteen aan het woord.

Een hartverwarmend verhaal.

We zijn altijd benieuwd naar de ervaringen van onze lezers. Dus deel je net als Greta graag jouw verhaal met ons en met je mede-Luisterpuntlezers? Twijfel niet en stuur een e-mail naar communicatie@luisterpuntbibliotheek.be of bel naar 02 423 04 12. Dan bekijken we samen in welke vorm jouw getuigenis het beste tot zijn recht komt.

Deel 2: Onze nieuwe campagne: heb je ons gehoord op de radio of gezien op tv?

Eind oktober traptten we onze nieuwe campagne af, gericht op volwassenen met een leesbeperking, met extra focus op ouderen. Nog te vaak horen we dat lezers ons pas zo laat hebben leren kennen. Of dat ze dachten dat Luisterpuntbibliotheek niet voor hen was. En daar willen we verandering in brengen!

Slogan van de campagne is 'Luisteren, lezen, beleven'. We benadrukken dat je ook met een leesbeperking kan blijven lezen, en dat boeken – in gelijk welke vorm – verbinding creëren tussen mensen. De focus van de campagne ligt dan ook op het sociale aspect. Of je nu samen leest, je laatst gelezen boek bespreekt of tips uitwisselt; lezen zorgt steeds weer voor verbinding tussen mensen, jong en oud.

We zorgen voor aandacht in het straatbeeld, in magazines en vakbladen, bij de plaatselijke bibliotheken en zorgvoorzieningen, huis- en oogartsen enzovoort. Van 21 tot en met 25 oktober kwam onze spot langs op VRT 1 én op MNM, Klara, Studio Brussel, Radio 1 en Radio 2.

Gemist? Bekijk onze tv-spot op www.luisterpuntbibliotheek.be/campagne. Zo meteen hoor je onze radiospot.

Voer je graag mee campagne? Ben je zelf actief in een ledenvereniging zoals OKRA of Neos? Kent je huis- of oogarts Luisterpunt nog niet of niet voldoende? Heb je vrienden of kennissen die actief zijn in de zorgsector? Behoren regionale journalisten tot je kennissenkring? Of heb je misschien zelf een fantastisch idee om Luisterpunt nog meer bekend te maken? Laat het ons zeker weten: mail naar communicatie@luisterpuntbibliotheek.be of bel naar 02 423 04 12.

Maar nu tijd voor onze radiospot.

Deel 3: Goed om weten: hoe is een Daisy-boek opgebouwd en hoe navigeer je erin?

Een opfrissing voor onze ervaren lezers of extra info voor nieuwe lezers!

Onze luisterboeken zijn Daisy-boeken. Daisy is een letterwoord en staat voor Digital Accessible Information SYstem. Dat is een wereldwijde standaard voor toegankelijke publicaties. Een belangrijke eigenschap van Daisy is dat je uitgebreid door een Daisy-publicatie kan navigeren, net zoals in een gedrukt boek. Van hoofdstuk naar hoofdstuk, van pagina naar pagina, enzovoort. Daarom wordt in een Daisy-boek een soort boomstructuur aangebracht, met verschillende niveaus. Zo kan een boek uit drie grote delen bestaan, elk deel staat dan op niveau 1. Elk afzonderlijk deel kan aparte hoofdstukken hebben, die staan dan op niveau 2. En zo kan je tot wel 4 niveaus gaan, wat bij non-fictieboeken meer voorkomt dan bij romans.

Ook Luistervink is trouwens op deze manier logisch opgebouwd. De rubriek 'Op de hoogte' staat op niveau 1, het blokje dat je nu hoort, het derde nieuwsitem dus, staat daaronder in de boomstructuur, op niveau 2.

Wanneer we Daisy-boeken opnemen, volgen we zoveel mogelijk het gedrukte boek. De inhoudstafel die aan het begin van het gedrukte boek staat, wordt dan ook aan het begin van het Daisy-boek ingelezen. Staat er achteraan het boek een woordenlijst of een stamboom? Dan wordt die ook aan het einde van het Daisy-boek ingelezen.

In het begin van elk Daisy-boek hoor je bij de boekgegevens meer info over het boek: wie de auteur is, waar en wanneer het uitgegeven is, hoeveel pagina's het boek telt, de inlezer enzovoort. Maar in de boekgegevens wordt ook vermeld hoeveel niveaus het boek telt. En als er verderop in het boek een stamboom of woordenlijst volgt, soms handig om naar terug te grijpen, dan wordt dit in de boekgegevens aangekondigd. We raden je dus zeker aan om de boekgegevens te beluisteren zodat je weet hoe het boek opgebouwd is.

Maar hoe gebruik je die niveaus nu? Dat hangt af van de manier waarop je Daisy-boeken beluistert. We bespreken de werkwijze voor een fysieke Daisy-speler en de Anderslezen-app.

Eerst de Daisy-speler, waarmee je boeken op cd kan beluisteren, of met een USB-stick of SD-kaart, en bij sommige modellen via internet kan streamen.

Om de navigatie te gebruiken, heb je de vier structuur- of navigatietoetsen nodig die centraal op de Daisy-speler staan: één omhoog, één omlaag, één links en één rechts. Met de toetsen omhoog en omlaag schakel je tussen de verschillende navigatiemogelijkheden van een boek. Bijvoorbeeld: tijd, niveau 1, eventueel niveau 2 of niveau 3, pagina, zin, begin of einde. Het onderdeel dat je laatst hebt horen vernoemen, wordt gebruikt. Gebruik nu de toets links om 1 onderdeel terug te gaan en de toets rechts om een onderdeel verder te gaan.

We geven enkele voorbeelden.

Voorbeeld 1. Je kiest voor 'pagina' met de bovenste verticale toets (pijlje omhoog), en je drukt 1x op de links horizontale toets. Je springt dan één pagina achteruit

Voorbeeld 2. Je kiest voor 'niveau 1' met de bovenste verticale toets (pijlje omhoog) en je drukt 1x op de linkse horizontale toets. Je gaat dan één onderdeel op dat niveau terug, dat kan bijvoorbeeld één van de drie grote delen van een boek zijn.

Voorbeeld 3. Je kiest voor 'tijd' met de bovenste verticale toets (pijlje omhoog) en je drukt 1x op de links horizontale toets. Je springt dan één minuut terug.

Gebruik je de Anderslezen-app? Dan ga je als volgt te werk.

Druk in het afspeelscherm onderaan op 'elk niveau', een submenu opent.

Kies het door jou gewenste navigatieniveau: niveau 1 (bv. hoofdstuk), niveau 2 (bv. subhoofdstuk), zin, pagina, 30 seconden of 2 minuten.

Navigeer met de pijltjestoetsen vooruit of terug op het gekozen niveau.

Je kan ook de inhoudsopgave van het boek gebruiken om te navigeren. De inhoudsopgave bereik je door in het afspeelscherm op het tweede icoontje rechts van de titel in het menu bovenaan te drukken.

Een derde manier waarop je kan navigeren door het luisterboek, is om simpelweg te scrollen en aan te duiden waar je wil verder lezen.

Als je de VoiceOver-functie van je smartphone of tablet gebruikt, navigeer je best met klikzones. Bij de afspelerbediening met klikzones deelt de app het scherm van je toestel op in 5 zones voor Daisy-navigatie.

Om klikzones te activeren:

- Ga naar de boekenplank
- Sleep je vinger naar linksboven of blijf naar links vegen totdat je niet verder kunt. In beide gevallen hoor je menuknop. Dubbeltik.
- Veeg naar rechts in het menu totdat je 'instellingen' hoort en dubbeltik.
- Veeg naar rechts tot je 'klikzones' hoort bij de koptekst 'navigatieknoppen'. Dubbeltik. Je hoort 'geselecteerd klikzones'. Keer terug door naar links te vegen tot je 'Anderslezen terug-knop' hoort. Dubbeltik om naar de boekenplank te gaan.

Werken met klikzones:

- Veeg naar rechts totdat je de titel hoort die je wilt afspelen en dubbeltik om het afspeelscherm te openen.
- Exploreer de schermruimte van het afspeelscherm door met je vinger over het scherm te slepen. Bovenaan heb je de titelbalk die uit verschillende elementen bestaat die dicht bij elkaar staan zoals een knop om terug te gaan, de titel van het boek, aanpassen leessnelheid, enz. Alle schermruimte onder deze titelbalk is nu ingedeeld in 5 grote zones die je kan dubbeltikken.
- Over de hele breedte bovenaan hoor je 'niveau hoger'.
- Over de hele breedte onderaan hoor je 'niveau lager'.
- De niveaus bestaan uit een doorlooplijst. Je hoeft in principe maar een van de niveaুকnoppes (hoger of lager) te gebruiken om alle beschikbare navigatieniveaus te overlopen, zoals niveau 1, niveau 2, pagina, zin, enzovoort.
- Tussenin zijn er 3 knoppes naast elkaar: links zit de vorige-knop in een smalle strook, centraal is er een brede strook die dienst doet als een afspelen-/pauze-knop, en rechts zit de volgende-knop in een smalle strook
- Dubbeltik op een van deze knoppes om de gewenste actie uit te voeren.

Heb je vragen over de opbouw van Daisy-boeken of hoe je hier best mee aan de slag gaat? Aarzel niet om onze uitleendienst te contacteren op 02 423 04 11 of info@luisterpuntbibliotheek.be.

Deel 4: We zijn gesloten op 1, 11 en 15 november

Luisterpunt is gesloten op vrijdag 1 en maandag 11 november, door Allerheiligen en Wapenstilstand, en op 15 november, door een personeelsactiviteit. Uiteraard kan je steeds boeken aanvragen via Mijn Luisterpunt en de Anderslezen-app.

Nieuws uit boekenland

Maud Vanhauwaert wint de Hebban Debuutprijs met 'Tosca'

Duik in de shortlist van de Boekenbon Literatuurprijs

Shortlist van de veertiende Bronzen Uil bekend

en Bel een dichter van wacht en trakteer jezelf op telefonische poëzie

Deel 1: Maud Vanhauwaert wint de Hebban Debuutprijs met 'Tosca'

Hebban, een online platform voor boekenliefhebbers, reikte voor de negende keer De Hebban Debuutprijs uit. Meer dan honderd lezers stelden een shortlist samen, waaruit een professionele vakjury vervolgens het beste Nederlandstalige fictiedebuut koos. 'Tosca' van Maud Vanhauwaert kwam als winnaar uit de bus. Het is de tweede keer dat een Vlaams auteur deze prijs in de wacht sleept. In 2016 won Lize Spit met 'Het smelt'.

"Met Tosca zet Maud Vanhauwaert een indrukwekkend debuut neer dat boven de andere genomineerden van de Hebban Debuutprijs 2024 uitstijgt. En dat terwijl wij toch al blij verrast waren door het hoge literaire niveau van de shortlist dit jaar.

Vanhouwaert onthult zichzelf als een meesterverteller en weet een unieke literaire ervaring te creëren”, aldus de vakjury.

‘Tosca’ is een poëtische roman vol onderhuidse spanning over twee vrouwen die verstrengeld raken in een toxische relatie, waarbij de grens tussen feit en fictie flou wordt en waarin steeds twijfelachtiger wordt wie wie parasiteert. Een even zinderend als poëtisch kat-en-muisspel. Maud Vanhouwaert las haar boek zelf bij ons in.

Boeknummer

‘Tosca’ van Maud Vanhouwaert.

Speelduur: 7:50. Boeknummer: 32660.

10 braillebanden. Boeknummer: 17805.

Deel 2: Duik in de shortlist van de Boekenbon Literatuurprijs

Het is bijna zover ... de uitreiking van de Boekenbon Literatuurprijs! Deze prijs bekroont het beste Nederlandstalige literaire boek van het afgelopen jaar. Uit een lijst van 528 boeken, zowel fictie als non-fictie, koos de jury vijftien titels die kans maken. Deze lijst werd herleid naar een shortlist van zes boeken, met daarop één Vlaming: Guido van Heulendonk. Op 9 november kennen we de winnaar die 50.000 euro in ontvangst mag nemen.

Maak kennis met de genomineerde titels.

‘De kroon met twee pieken’ van Guido van Heulendonk.

Deze roman inventariseert het leven van Werner Vrysoone, ambtenaar bij lokale overheden, en vader van twee dochters van wie er slechts een zijn eigen kind is. Tussen de meisjes ontstaat een gespannen relatie die te maken heeft met botsende persoonlijkheden en traumatische verledens. In dit spanningsveld probeert Werner een goede vader te zijn, onpartijdig en betrokken. Buiten zijn wil om, echter, zal hij tot een bikkelharde keuze komen.

‘De kroon met twee pieken’ is een wervelende kroniek, caleidoscopisch gebouwd en vol eigenzinnige perspectiefwisselingen.

Speelduur: 9:27. Boeknummer: 33354.

‘De onzichtbaren’ van Frank Nellen.

Kiev, eind jaren tachtig. Het eens zo machtige Sovjetimperium wankelt. Tijdens een roerige debatavond aan de universiteit in Kiev verklaart Dani's jeugdvriend Pavel dat het socialisme dood is. Wanneer Pavel vervolgens verdwijnt, gaat Dani naar hem op zoek. Zijn tocht voert hem langs zonderlinge mensen en oorden waar niemand meer iets te zeggen heeft. In gedachten keert hij terug naar de verhalen die Pavel hem vroeger vertelde. Verhalen over kosmonauten en onvermoeibare arbeiders, over de komst van een paradijs op aarde. Wat is er gebeurd? Waarom is Pavel verdwenen? En wat is er nog over van zijn dromen van vroeger? Met elke stap komt Dani dichterbij de onthulling van een pijnlijke geschiedenis.

Speelduur: 8:48. Boeknummer: 321855.

‘Gebied 19’ van Esther Gerritsen.

De dag na zijn bruiloft wordt Tomas alleen wakker. Zijn vrouw is nergens te bekennen. Wanneer hij de hond gaat uitlaten, zijn de straten angstwekkend leeg. Bij het buurthuis drommen vreemd genoeg de mensen samen. Daar blijkt dat zich op aarde een verandering van ongekennde proporties heeft voltrokken. Een verandering die iedereen al had zien aankomen, behalve Tomas.

Speelduur: 6:37. Boeknummer: 321849.

‘Oersoep’ van Bregje Hofstede.

Wat als je haast per ongeluk door het vlies heen grijpt dat als een beschermlaagje om je leven heen ligt, en daar een wereld vindt die beangstigend is, maar die je naar zich toe zuigt? ‘Oersoep’ is een lyrische leeservaring die bij vlagen meer wegheeft van een trip dan een roman. Via bevallingspijn, rugby, middeleeuwse mystici, en het innerlijke leven van een wortelkiem, onderzoekt ‘Oersoep’ het verlangen naar zelfverlies in een onttoverde tijd.

Speelduur: 5:54. Boeknummer: 323072.

‘Zeven dieren bijten terug’ van Frank Westerman.

Wie de bewoonde wereld verlaat, krijgt oog voor de dieren. Op reis in het kielzog van Willem Barentsz ontmoet Frank Westerman zeven magnifieke beesten: de narwal, de lemming, de paling, de rotgans, de ijsbeer, het rendier en de koningskrab. Terwijl wij de temperatuur op aarde opvoeren, houden zij ons een spiegel voor. ‘In Zeven dieren bijten terug’ zijn de Hollandse ijszeeverkenner van de zestiende eeuw de randfiguren. Hun overwintering in het Behouden Huys op Nova Zembla is het decor van een actueel reisjournaal dat uitwaaiert van Texel en Terschelling tot voorbij de Noordkaap. Onderweg raakt de lezer in de ban van het wonderlijke relaas rond zeven pooldieren en datgene wat zij ons, op onze breedtegraad, te vertellen hebben. ‘Zeven dieren bijten terug’ is een eigentijds beestenboek met een bijtende urgentie. 3 braillebanden. Boeknummer: 48600.

De Daisy-luisterversie is nog in productie bij onze Nederlandse collega’s.

Je kan nu luisteren naar een fragment uit ‘De kroon met twee pieken’ van Guido van Heulendonk.

Deel 3: Shortlist van de veertiende Bronzen Uil bekend

Elk jaar bekroont de Bronzen Uil de beste debuutroman uit het Nederlandstalige gebied. Op de shortlist van zes boeken prijkt één boek van Vlaamse hand, meer bepaald ‘Treurwil’ van Rik Van Puymbroeck. De auteur las zijn boek zelf in. De andere genomineerde boeken zijn ‘De buitengewoon geslaagde opvoeding van Frida Wolf’ van Maria Kager, ‘Ossenkop’ van Manik Sarkar, ‘Schuilhuisje’ van Lena Kurzen, ‘W.’ van Tiemen Hiemstra en ‘Waar zijn de wolken’ van Suzanne Grotenhuis. Op 30 november vindt de uitreiking plaats in Bibliotheek De Krook in Gent. De winnaar ontvangt een cheque ter waarde van 10.000 euro.

Ontdek de genomineerde titels.

Rik Van Puymbroeck las zijn genomineerde boek zelf bij ons in en staat verderop in Luistervink in de kijker, in de rubriek ‘Auteurs lezen voor’.

‘Ossenkop’ van Manik Sarkar.

Wanneer Rensing in 1975 van de Slagersvakschool komt, weet hij alles over het slagersvak en het runnen van een slagerij. Hij zit boordevol ideeën over hoe hij het slagerijwezen op zijn kop gaat zetten. Jammer genoeg mist hij één noodzakelijke eigenschap voor succes: hij heeft geen talent voor de omgang met mensen.

Na de dood van zijn vader probeert hij met zijn nieuwe echtgenote aan zijn zijde zijn idealen te verwezenlijken. Maar om hem heen veranderen de tijdsgeest, het dorp en de wensen van de klanten. Als de omzet terugloopt, wordt het steeds meer een strijd van één slager tegen de wereld.

Dit boek is momenteel nog in productie bij onze Nederlandse collega's.

‘Schuilhuisje’ van Lena Kurzen.

Amsterdam, 2020. Een stel werkt vanuit huis aan een kleine keukentafel. Zij droomt van een kind met hem, hij mist zijn zoon. Hoewel de twee de dagen samen doorbrengen lukt het hun niet om werkelijk contact te maken. Ergernissen kunnen niet uitblijven. Wanneer zij niet goed voor zijn bonsaiboompje zorgt en hun cavia's door zijn toedoen in de prullenbak belanden, dreigt de situatie te escaleren. Dan komt ze erachter dat hij een dubbelleven leidt – hoe meer ze daarover te weten komt hoe meer ze heen en weer geslingerd wordt tussen ontkenning en nieuwsgierigheid. Hoelang kunnen ze nog doen alsof er niets aan de hand is?

Speelduur: 06:35. Boeknummer: 323394.

9 braillebanden. Boeknummer: 48394.

‘W.’ van Tiemen Hiemstra.

W. is drie jaar geleden verdwenen. W. is slechts de werkelijkheid. W. zuigt wandelende takken op met een kruimeldief. W. begraaft zijn tranen onder het meer. W. grijnst onoverwinnelijk in de beveiligingscamera. W. schudt zijn hoofd en klimt verder naar beneden. W. knipt de zaklantaarn uit. W. is terug.

Speelduur: 4:42. Boeknummer: 323012.

‘De buitengewoon geslaagde opvoeding van Frida Wolf’ van Maria Kager.

Frida's excentrieke vader is niet geschikt voor de rol van vader en ook niet voor die van gevangenisdirecteur. Hij drinkt en rookt te veel, neemt zijn dochter mee uit stelen, geeft haar zelfverdedigingslessen met echte wapens en voelt meer affiniteit met de gedetineerden in de koepel dan met zijn collega's bij Justitie. Als het evenwicht in huis wordt verstoord door een noodlottig ongeluk, begint de gevangenis een steeds grotere rol in het gezinsleven te spelen. Jaren later vraagt Frida zich af in hoeverre de koepel haar leven heeft bepaald. Je kan het kind uit de gevangenis halen, maar hoe haal je de gevangenis uit het kind?

Speelduur: 10:07. Boeknummer: 323394.

‘Waar zijn de wolken, een pleidooi voor minder zelfzorg’ van Suzanne Grotenhuis.

Grotenhuis neemt ons mee naar de eerste maanden na de geboorte van haar zoon, waarin ze elke dag door het park wandelt, omdat hij anders niet kan slapen.

Kilometers lang wandelt ze en schrijft ze, terwijl de wereld om haar heen gewoon verder draait. Grotenhuis beschrijft deze maanden als een van de eenzaamste die ze al heeft meegemaakt. Maar volgens de psycholoog, pediater, vrienden en familie valt dat allemaal reuze mee.

Want alles komt altijd goed, je moet gewoon even doorzetten, goed voor jezelf zorgen en loslaten. Fuck loslaten. Fuck voor jezelf zorgen. Het is namelijk hoog tijd dat iemand anders dat doet. Zorgen. Al wandelend ontmoet Suzanne meneer Bergmans, een bijna honderdjarige man met evenveel cactussen. Hij en andere passanten in het verhaal bewijzen dat verbinden met anderen het kostbaarst is. Dit boek is momenteel nog in productie.

Je hoort nu een fragment uit 'W.' van Tiemen Hiemstra.

Deel 4: Bel een dichter van wacht en trakteer jezelf op telefonische poëzie

Heb jij al eens een dichter van wacht gebeld?

Al sinds 2020 kan je de dichters van wacht bellen voor een babbel en een gedicht. Zo hadden ze al duizenden mensen aan de lijn. Misschien ontmoet je tijdens een gesprek wel een van onze lezers, Kathleen Boogmans, die ook een dichter van wacht is.

Elke vrijdagavond, tussen 20 en 22 uur, kan je bellen op het gratis nummer 0800 11 233.

'Dichters van wacht' is een project van Verb(l)ind. Tweewekelijks delen ze een anekdote van iemand die zichzelf trakteert op een stukje telefonische poëzie. Je kan alvast luisteren naar de anekdote 'Bucketlist'.

Bucketlist

Kamperen in Noorwegen. Een fijn lief liefhebben. Ergens tegen protesteren. Drummen in een 80's rockband. In slaap vallen onder de sterren. Zelf mozzarella maken. Een wereldrecordpoging doen. Een eigen huis renoveren. Leren jongleren. Nieuwe vrienden maken. Oude vriendschappen bewaken. Minder vlees eten. Een nieuwe matras aanschaffen. De monstera verpoten. De Kilimanjaro beklimmen. Niet meer bang zijn voor spinnen. In gezelschap durven zingen. Iemand in nood de eerste hulp verschaffen. Zich comfortabel voelen op hoge hakken. Zich verdiepen in de antropologische wetenschappen. Elke week even tijd vrijmaken om te bezinnen. Een manier vinden om veilig vast te houden aan herinneringen. Tekeningen exposeren. Promoveren. Zich laten ontdopen. Een marathon lopen. Drie maanden op reis gaan. Minder beloven. Minder geloven. Meer hopen. Zwemmen in elke oceaan. Een bad nemen in blauwe verf. Beter zorgen voor zichzelf.

De lijst is lang en nog niet eens de helft heeft een vinkje gekregen, maar haar laatste voornemen wil ze vandaag nog waarmaken. 0800 11 233. Bellen. De drankjes staan koud, de taart is besteld. Morgen wordt ze dertig, morgen wordt er gevierd. Vanavond trakteert ze zichzelf op poëzie.

Een gesprek met Kristof Smeyers over zijn boek 'Wolf: wildernisgeschiedenis'

Wie "wolf!" roept, deed dat tot voor kort net zo onterecht als de jongen in de fabel van Aesopus. In de Lage Landen geen roedels, zelfs geen 'lone wolves'.

De meest gevreesde jager van onze contreien hangt dan wel niet langer rond in de schaduwen van de bosrand, hij doet dat des te meer in onze verbeelding: als een likkebaardend, kwijlend beest met blikkerende tanden en boosaardige ogen. Van dat sprookjesdier, die grote boze wolf, waren we eindelijk verlost. Dankzij al net zo sprookjesachtige jagers, maar vooral dankzij de doortastendheid waarmee we onze laatste resten wildernis vernielden.

Maar onze verbeelding is ons steeds blijven tarten. Een eenzame kampeerder hoorde karakteristiek gehuil. En was dat een grote hond die in de schemering de straat overstak? Wolvengeruchten deden de laatste decennia hardnekkig de ronde. Het leek wel alsof we reikhalzend uitkeken naar de terugkeer van dat vermaledijde beest. Vanwaar die ambigue relatie van wolf en mens?

Cultuurhistoricus Kristof Smeyers legt die vraag onder een historische loep. Nu wolven zich weer in onze verkavelde uithoek wagen, duiken ook oude angstbeelden weer op. Hou uw kinderen binnen! Bescherm uw pony's en uw lammeren! Laten wolvensympathisanten zich al te gemakkelijk in de luren leggen door een monster in schaapskleren, of trekken critici nodeloos aan de alarmbel?

Om die vraag te beantwoorden, en om ons onze gedeelde toekomst te kunnen verbeelden, is een zicht op de natuur én cultuurhistorische relatie van wolven en mensen onontbeerlijk. 'Wolf: wildernisgeschiedenis' is het relaas van een eeuwenoude haat-liefdeverhouding. Kristof Smeyers las zijn boek speciaal voor jou in, én hij is geen onbekende gast in onze studio. In 2022 kwam hij langs voor 'Raaf: cultuurgeschiedenis in vogelvlucht'. Een bijzonder boek over de eeuwenlange gedeelde geschiedenis van mens en raaf.

Zou Kristof Smeyers een zwak hebben voor dieren met een ietwat duistere reputatie? Is er een verband tussen de wolf en de raaf? Wat is literaire non-fictie? Moeten we bang zijn voor de wolf? Je hoort de antwoorden zo meteen. Luisterpuntmedewerker Celine Camu interviewde hem over zijn boek en dit bijzondere dier.

De boeknummers

'Wolf: wildernisgeschiedenis'.

Speelduur: 3:59. Boeknummer: 33210.

'Raaf: cultuurgeschiedenis in vogelvlucht'.

Speelduur: 3:55. Boeknummer: 30974.

Heerlijk ontspannend

‘Sluw’ van Sara Strömberg

‘Eerlijk duurt het langst’ van Aline Van Wijnen

en ‘De volgende patiënt’ van Juan Gómez-Jurado

Deel 1: ‘Sluw’ van Sara Strömberg

De Zweedse Sara Strömberg is freelancejournalist en schrijver. Met haar eerste boek ‘Sluw’ werd Strömberg in 2021 uitgeroepen tot de Zweedse Debutant van het jaar.

De herfst is net begonnen in Åre, een chic skigebied aan de grens met Noorwegen. Terwijl toeristen nog rondlopen, maakt de lokale bevolking zich al klaar voor de lange, donkere winter. Niet ver van de luxe restaurants en dure winkels liggen afgelegen dorpen, zo geïsoleerd dat niemand veel lijkt te weten over een jonge vrouw die vermoord in het bos wordt gevonden. Zelfs de politie toont weinig interesse in de zaak.

Vera Bergström, recent ontslagen na dertig jaar als verslaggeefster bij de lokale krant, is ook net verlaten door haar man. Op zoek naar een nieuw doel in haar leven stort ze zich op de moord. Naarmate ze dieper graaft in het verleden van het slachtoffer, ontdekt ze dat de vrouw sterkere en duistere banden had met de regio dan iemand had vermoed. Vera raakt steeds meer geobsedeerd door wie de vrouw was, wie haar heeft vermoord en waarom. Maar al snel komt ze erachter dat ze zelf ook in gevaar is ...

Deel 2: ‘Eerlijk duurt het langst’ van Aline Van Wijnen

Op één dag verliest de Amsterdamse Miranda Rademakers alles wat ze dacht zeker te weten: haar baan, haar huis en haar man. Opeens staat ze op straat en heeft ze niemand om op terug te vallen, behalve haar tante Chantal, die ze al jaren niet heeft gezien. Chantal runt een boekwinkel in een klein stadje en biedt Miranda onderdak. In afwachting van haar terugkeer naar de grote stad helpt Miranda in de winkel, waar ze de klanten niet alleen boekenadvies geeft, maar ook wijze lessen over het leven deelt. Gaandeweg leert ze de mensen in het stadje kennen en groeit er een band.

Langzaam maar zeker begint ze haar leven opnieuw op te bouwen. En dan ontmoet ze ook nog Raf, een knappe politieagent. Het leven buiten de grote stad lijkt zo slecht nog niet, zeker met zo’n leuke man aan haar zijde. Maar terwijl ze geniet van haar tweede kans op geluk, vraagt ze zich af of de geheimen uit haar verleden haar toekomst kunnen verstoren. Eerlijk duurt immers het langst ...

Deel 3: ‘De volgende patiënt’ van Juan Gómez-Jurado

De gerenommeerde neurochirurg David Evans staat voor een hartverscheurend dilemma: als hij zijn volgende patiënt succesvol opereert, zal zijn eigen dochter worden vermoord door een psychopaat. Die patiënt is niemand minder dan de president van de Verenigde Staten. Evans krijgt 63 uur om een onmogelijke keuze te maken – een beslissing die niet alleen zijn eigen leven, maar ook dat van miljoenen mensen wereldwijd voor altijd zal veranderen.

De boeknummers

‘Sluw’ van Sara Strömberg.

Speelduur: 11:33. Boeknummer: 323066.

18 braillebanden. Boeknummer: 48219.

‘Eerlijk duurt het langst’ van Aline Van Wijnen.

Speelduur: 8:25. Boeknummer: 322848.

‘De volgende patiënt’ van Juan Gómez-Jurado.

Speelduur: 14:46. Boeknummer: 32749.

Auteur in de kijker: Tom Lanoye

“Dames en Heren! Komt dat zien! Moord en vermaak! Tragedie en tranen!” Met deze intro begint de jury van de Prijs der Nederlandse Letteren 2024 haar rapport. Ze heeft het verder over een oeuvre dat theateraal, levendig en werelds is. Dat wervelt tussen genres, thema’s en taalregisters. De jury stelt dat Lanoye “veertig jaar na zijn luidruchtige entree in de letteren, zoals dat heet, ‘onontkoombaar’ is geworden. Alsof je aan hem zou willen ontkomen! Wat zou je dan missen aan taalplezier, maar ook aan indrukwekkende inzichten. Zijn werk en zijn optreden in de publieke ruimte stimuleren discussie, reflectie en verandering.”

De jury looft terecht zijn veelzijdigheid: zijn theaterwerk, zijn literair engagement, zijn affect in de romans. Ze verwoordt het als volgt: “Hij spreekt rake en overtuigende taal, waarin hij het vulgaire en het banale niet schuwt. (...) Met creatieve vrijheid wervelt Tom Lanoye zo door de Nederlandstalige Letteren. Zijn werk is indrukwekkend, invloedrijk en inspirerend. Vijfenzestig titels telt zijn biografie inmiddels, maar het is niet de kwantiteit waarvoor de jury hem de Prijs der Nederlandse Letteren wil geven. De prijs gaat naar een oeuvre dat indrukwekkend divers is qua vorm, genre, taal en thematiek. Tom Lanoye gebruikt het theatrale van literatuur in al haar gedaantes om zich uit te spreken over de wereld. Het is die barokke, taalvirtuoze maar niet minder serieuze invulling van literair engagement dat wij graag bekronen.”

De driejaarlijkse Prijs der Nederlandse Letteren is sinds 1956 de belangrijkste literaire oevreprijs van Vlaanderen en Nederland. De prijs wordt toegekend door de Nederlandse Taalunie, die zich hierbij laat adviseren door een onafhankelijke jury. Lanoye ontving deze driejaarlijkse Prijs op 1 oktober uit de handen van Koning Filip. Aan de prijs is ook een geldbedrag verbonden van 60.000 euro.

Tom Lanoye is dus een groot Belgisch romancier, dichter, columnist, scenarist, performer en theaterauteur. Hij woont en werkt in Antwerpen en Kaapstad. Hij is een van de meest gelezen en gelauwerde auteurs van zijn taalgebied, en kind aan huis bij alle grote Europese theaterfestivals. Met zijn Shakespeare-bewerkingen, waaronder de 10 uur durende marathon 'Ten oorlog', drukte hij een onuitwisbare stempel op het theaterlandschap.

Maar terug naar het begin, naar Sint-Niklaas, waar in de zomer van 1958 de kleine Lanoye wordt geboren, een slagerszoon met een brillette en een liefde voor de Nederlandse taal, die hij van zijn moeder met de paplepel ingelepeld krijgt.

Wanneer hij in 1985 (na een vijftal poëziebundels) zijn debuutroman 'Een slagerszoon met een brillette' publiceert, begint zijn schrijverscarrière. Het boek vormde de start van de autobiografische 'Wase trilogie', die vervolledigd werd met 'Kartonnen dozen' uit 1991 en 'Sprakeloos' uit 2009. Door de openhartigheid (en expliciteit) over de seksuele ontluiking van een jonge man die zijn geaardheid ontdekt, slaat 'Kartonnen dozen' in als een bom en wordt Lanoye een graag geziene gast in radio- en televisieprogramma's. Het boek levert hem de Gouden bladwijzer van Humo op.

In 1997 begint hij aan de 'Monster-trilogie', met het boek 'Het goddelijke monster', gevolgd door 'Zwarte tranen' uit 1999 en 'Boze tongen' uit 2002. Ook met deze trilogie valt Lanoye in de prijzen: de Gouden bladwijzer voor 'Het goddelijke monster', de Gouden bladwijzer en de Gouden Uil publieksprijs voor 'Zwarte tranen' en met 'Boze tongen' sleept hij zowel de Gouden Uil literatuurprijs als de bijbehorende publieksprijs in de wacht. De trilogie wordt in 2011 omgevormd tot de televisieserie 'Het goddelijke monster'.

Ondertussen laat hij in 1996 samen met zijn partner, als eerste queerkoppel, officieel een samenlevingscontract optekenen om het verbod op het homohuwelijk aan te kaarten, wat het publiek debat verder op gang trekt. Wanneer België in 2003 het homohuwelijk wettelijk toelaat, stappen de heren uit het oog van de pers in het huwelijksbootje in hun thuishaven Antwerpen. In datzelfde jaar wordt Lanoye benoemd tot eerste stadsdichter van Antwerpen, een functie die hij tot 2005 zal bekleden.

De gezondheid van Lanoyes moeder gaat achteruit. De zoon kijkt met pijn in het hart toe, wetende dat hij niets kan doen om het beter te maken. Deze hartverscheurende gevoelens, gemengd met de liefde die hij voor zijn moeder voelt, giet hij in het boek 'Sprakeloos'. De fijngevoeligheid en intimiteit maken van 'Sprakeloos' een aangrijpende ode aan zijn moeder.

In 2022 verschijnt Lanoyes jongste roman, 'De draaischijf'. Daarin beschrijft hij genuanceerd de ambitie en angst van collaborerend theatermaker Alex Desmedt en zijn vrouw Lea Liebermann, gebaseerd op theaterkoppel Joris Diels en Ida Wasserman. Nogmaals blijkt het een schot in de roos te zijn. Lanoye sleepte met 'De draaischijf' de Publieksprijs van de Boon Literatuurprijs 2023 in de wacht.

In 2024 ontving hij de Constantijn Huygens-prijs voor zijn hele oeuvre, en in oktober volgde dus dé ultieme bekroning met de Prijs der Nederlandse Letteren.

We duiken samen in de volgende werken van zijn hand:

‘Kartonnen dozen’

‘Het goddelijke monster’

‘Sprakeloos’

‘De draaischijf’

en ‘Woke is het nieuwe Marrakech-pact (of: hoe ons capitol al elke dag wordt bestormd) - een pamflet’.

Deel 1: ‘Kartonnen dozen’

‘Kartonnen dozen’ is sinds zijn verschijning uitgegroeid tot een evergreen in de Nederlandstalige literatuur. Enerzijds legt Tom Lanoye de verslavingen en de valstrikken bloot van de grote, alles verterende jeugdliefde die iedereen kent uit ervaring. Anderzijds schildert hij zijn eigen afkomst en opvoeding: de slagerswinkel van zijn vader, de vier vrouwen die hem hebben opgevoed, de katholieke school die probeert overeind te blijven in de stormen van de moderniteit, de bejaarde priester-dichter die een inspirerende leraar Nederlands blijkt te zijn, de turners waaraan de jonge auteur zich vergaapt, en de stripverhalen waarmee hij zijn ogen kapot leest.

Deel 2: ‘Het goddelijke monster’

Via een uiteenvallende familie in een verkruimelend land in het hart van Europa biedt Tom Lanoye een caleidoscopische blik op het algehele onbehagen van onze tijd. Het hoofdpersonage is de beeldschone Katrien Deschryver. Zij schiet, bij een jachtongeval in Zuid-Frankrijk, haar echtgenoot dood omdat ze denkt dat hij een everzwijn is.

Thuisgekomen en beschuldigd van moord voelt ze zich geen misdadigster maar een martelares, door iedereen misbruikt. Niet alleen de oer-Vlaamse clan der Deschryvers valt zodoende langzaam uit elkaar. Een heel land gaat met de billen bloot. De malaise blijkt overal te heersen: bij individu en politiek, gezin en industrie, justitie en journalistiek.

Deel 3: ‘Sprakeloos’

Na een beroerte raakt een amateur-actrice en schrijversmoeder haar spraakvermogen kwijt. Langzaam en onherroepelijk takelt ze af, steeds minder in staat om te communiceren met wie haar lief is. Daarover schrijvend maakt de auteur een meervoudige balans op. Van zijn kleurrijke jeugd in een volkswijk, van zijn worsteling met de liefde, van zijn rol als schrijver, van zijn conflicten met de kleine moederdiva, van de strijd die zij manmoedig voert en waarin ze reddeloos en redeloos ten onder gaat – en van de blijvende woede en pijn die dat oplevert. Was ‘Kartonnen dozen’ een monument voor de jeugdliefde van de auteur, dan is ‘Sprakeloos’ een aangrijpende ode aan zijn moeder.

Je vindt het boek in onze collectie, met een speelduur van ongeveer 11 uur. Daarnaast kan je kiezen voor een verkorte versie, zo'n twee uur, op weergaloze wijze voorgedragen door Tom Lanoye zelf. Bij de boeknummers geven we beide versies mee, je hoort nu Tom Lanoye.

Deel 4: 'De draaischijf'

'Ik had me de dag waarop ik word begraven heel anders voorgesteld.' Aan het woord is Alex Desmedt, bezeten door toneel. In Antwerpen werkt hij zich vlak voor de Tweede Wereldoorlog op tot directeur van het grootste stadstheater. Hij viert triomf na triomf, mede dankzij zijn vrouw, de in Utrecht geboren sterspeelster Lea Liebermann. Hij introduceert ook technische hoogstandjes, zoals een reusachtige schijf als extra bühne óp de bühne.

Tijdens de bezetting wordt Alex benoemd tot directeur-generaal van meerdere Antwerpse theaters, maar de beperkingen zijn zwaar. Zijn broer, componist en dirigent Rik Desmedt, kiest voluit voor collaboratie, terwijl Lea, die niet meer mag acteren, wegwijnt en rondwaalt in een stad waar razzia's het leven kosten aan duizenden.

Kort voor de bevrijding wordt Alex uitgenodigd voor een delicate opdracht in Den Haag. Twee beroemde partijgenoten van Adolf Hitler zullen in de stadsschouwburg de opening bijwonen van het pas opgerichte Deutsches Theater in den Nederlanden. In de bevrijde thuishaven belooft de afrekening bijzonder bloedig te worden.

Deel 5: 'Woke is het nieuwe Marrakech-pact (of: hoe ons capitol al elke dag wordt bestormd): een pamflet'

Lanoye is altijd gezegend geweest met een duidelijk geformuleerde mening die hij nooit onder stoelen of banken heeft gestoken. Met 'Woke is het nieuwe Marrakech-pact' schreef hij een even furieus als hilarisch pamflet over het spook van 'woke'.

In de States is het echte doelwit van de anti-woke-waanzin, aldus Lanoye, nu al zonneklaar. Abortus, homohuwelijk, vrij onderwijs, vakbondsrechten, wapenwetten en ethisch ondernemerschap liggen steeds meer onder vuur. Scholen en bibliotheken verwijderen uit zelfcensuur duizenden boeken, zelfs van Nobelprijswinnaars. En als het afhangt van Donald Trump wordt woke de inzet van de presidentsverkiezingen.

Maar ook in België ziet de auteur gelijkaardige signalen. Het boek is een antwoord op "Over woke" van N-VA-voorzitter Bart De Wever. Lanoye betoogt dat de N-VA met haar strijd tegen woke "de rode loper uitrolt voor het Vlaams Belang" en alle gevolgen vandien.

De boeknummers

De Wase Trilogie.

De boeken zijn los van elkaar te lezen.

Deel 1. 'Slagerszoon met een brilletje'.

Dit boek wordt momenteel omgezet in Daisy-luistervorm.

Deel 2. 'Kartonnen dozen'.

Speelduur: 5:08. Boeknummer: 6140.

8 braillebanden. Boeknummer: 47818

Deel 3. 'Sprakeloos'.

Speelduur: 11:16. Boeknummer: 17771.

13 braillebanden. Boeknummer: 15018.

Korte versie, voorgelezen door Tom Lanoye.

Speelduur: 2:08. Boeknummer: 24440.

De Monstertrilogie.

Deel 1. 'Het goddelijke monster'.

Speelduur: 9:22. Boeknummer: 1385.

Deel 2. 'Zwarte tranen'.

Speelduur: 13:47. Boeknummer: 1103

Deel 3. 'Boze tongen'.

Speelduur: 11:55. Boeknummer: 1360

'De draaischijf'.

Speelduur: 16:44. Boeknummer: 31028.

20 braillebanden. Boeknummer: 17640.

'Woke is het nieuwe Marrakech-pact (of: hoe ons capitol al elke dag wordt bestormd) - een pamflet.

Speelduur: 4:44. Boeknummer: 32939.

Auteurs lezen voor en wel in je oor

'Treurwil' van Rik Van Puymbroeck

'Absolute Aanrader Alcoholvrij' van Cathérine Kools

en 'Hier ligt de waarheid in overdaad' van Myriem El-Kaddouri

Deel 1: 'Treurwil' van Rik Van Puymbroeck

Op de laatste avond van oktober 1984 ziet een jongen hoe zijn beste vriend verongelukt. Het is zijn laatste avond als kind, voortaan moet hij flink zijn en vooruitkijken. Maar wel met een verdriet dat aan niemand uit te leggen is, en met schuldgevoel, met rouw, met gemis en met de dood die er niet genoeg van krijgt. Want in de zomer van 1998 verliest een broer zijn broer en jaren later, op dezelfde dag, een zoon zijn moeder.

De jongen is inmiddels geliefde geworden, man en vader, ook door die doden. De dagen worden mede door hen bepaald. Ze zitten in zijn schrijven, in het zijn en in het liefhebben, ze zitten in alle twijfels, struikelingen en worstelingen. Ze reizen mee naar verre landen. Ze zijn thuis waar hij woont. Dan wordt het 2022 en hij plant een boom.

In zijn debuutroman zoekt journalist Rik Van Puymbroeck naar verdriet van vroeger en hoe je dat niet kan loslaten, maar juist wilt vasthouden en vorm wilt geven. Hoe de rouw minder rauw wordt, al verwoordt de tweeklank treffend de toch onmiskenbaar blijvende pijn.

Deel 2: ‘Absolute Aanrader Alcoholvrij’ van Cathérine Kools

We vinden het normaal om een glas te drinken. Eentje na het werk. Eentje na het sporten. Eentje op een zomers terras. Toch is alcohol minder onschuldig dan we willen toegeven. In ‘Absolute Aanrader Alcoholvrij’ onderzoekt actrice Cathérine Kools (bekend van onder andere de televisiereeks ‘Vaneigens’ en ‘Familie’) waarom we zoveel drinken. Wat doet alcohol met ons? Is alcohol een drug? Waarom is het zo genormaliseerd? Wanneer steekt iemand de soms vage grens over van een recreatief drankje naar een alcoholverslaving? De auteur maakte het van dichtbij mee en vertelt er openhartig over.

Daarnaast schotelt dit boek je een menukaart vol alcoholvrije alternatieven voor en praktische tips om op andere manieren plezier te beleven. Het leven is immers te bijzonder om de zin ervan op de bodem van een glas te zoeken.

Deel 3: ‘Hier ligt de waarheid in overdaad’ van Myriem El-Kaddouri

‘Ik ben het kind van arbeid,
de verankering van een vergankelijk bezoek.
Ik ben de botsende verhalen, plagieer vervreemde werelddelen,
leg ongedesemde geschiedenis op mijn tong
en hoop dat het mijn lichaam wordt.’

In de bundel ‘Hier ligt de waarheid in overdaad’ verkent Myriem El-Kaddouri de universaliteit van menselijke emoties. Ze exploreert de verschillende lagen van identiteit op de grens van schijnbaar tegenstrijdige werelden.

Myriem El-Kaddouri is jurist en woordkunstenaar. In 2023 werd ze West-Vlaams kampioen Poetry Slam en sindsdien draagt ze haar poëzie voor op uiteenlopende podia. Begin 2024 gaf ze op uitnodiging van de Belgische Staat een speech over intersectionele gendergelijkheid op de informele Raad van de Europese Unie. Sinds deze zomer is ze ook de nieuwe Letterzetter (stadsdichter) van Kortrijk. Twee jaar lang zal ze het literaire landschap in Kortrijk mee vormgeven.

Haar debuutbundel is een beeldende uitnodiging tot reflectie over de samenhang tussen oorsprong, verzet en vergankelijkheid in de eeuwige zoektocht naar betekenis.

De boeknummers

‘Treurwil’ van Rik Van Puymbroeck.
Speelduur: 3:53. Boeknummer: 32789.
6 braillebanden. Boeknummer: 17802.

‘Absolute Aanrader Alcoholvrij’ van Cathérine Kools.
Speelduur: 6:58. Boeknummer: 32103.

‘Hier ligt de waarheid in overdaad’ van Myriem El-Kaddouri.

Speelduur: 0:46. Boeknummer: 33681.

Onder de loep: vier boeken over sekswerk in België

In maart 2022 zette België een unieke stap: sekswerk werd gedecriminaliseerd. Voor het eerst in Europa is het organiseren en ondersteunen van sekswerk niet langer strafbaar. Een belangrijke mijlpaal, maar lost dit alle problemen op? Sekswerk blijft ondanks de nieuwe wetgeving toch vooral een verborgen wereld vol uitdagingen die vaak buiten het zicht van de maatschappij blijft.

Hoewel de wet meer veiligheid en erkenning moet brengen, blijven sekswerkers kwetsbaar. Ze kampen nog steeds met stigma, uitbuiting en onzekerheid over hun werkomstandigheden. Achter de schermen blijven veel vraagstukken onopgelost, zowel op sociaal als juridisch vlak.

In vier boeken laten we je kennismaken met de geschiedenis van sekswerk, persoonlijke verhalen van sekswerkers, hun dagelijkse uitdagingen en de invloed van hun werk op hun privéleven.

We bespreken:

‘Quel bordel: de geschiedenis van de prostitutie in de Belgische steden’ van Diane De Keyzer

‘Naakt: van trauma naar zelfliefde’ van Mel Meliciouss

‘Hoerenchance’ van Sigrid Schellen

en ‘De rosse apotheek: verhalen uit de hoerenbuurt’ van Maya Detiège

Deel 1: ‘Quel bordel: de geschiedenis van de prostitutie in de Belgische steden’ van Diane De Keyzer

Diane De Keyzer is een Vlaamse schrijfster van non-fictieverhalen, geeft Nederlandse les en sociale vaardigheden aan anderstaligen in het volwassenenonderwijs en schreef als journaliste af en toe voor de krant De Standaard en een korte periode voor De Morgen.

Prostitutie heeft altijd bestaan. Het is niet het oudste beroep van de wereld, want de betaler moet ook een beroep hebben gehad. Pas met het ontstaan van de landbouw en de daar aan gekoppelde monogame relatie krijgt prostitutie een bestaansreden. Van het begin af zijn er pogingen de prostitutie te reguleren. Daarbij richt men zich vooral op de prostituées en minder op de klanten. Vaak is het in bepaalde wijken en gegunde bordelen toegestaan, later ook met verplichte registratie van prostituées. Bordeelhoudsters en koppelaarsters zijn vaak oudere vrouwen die meisjes en jonge vrouwen in het vak introduceren. Armoede is vaak een reden om in het vak te stappen. Alcoholisme en geslachtsziekten zijn risico's waardoor vrouwen vaak jong sterven. Toch zijn ook vrouwen die er zelf voor kiezen, vaak ook de hogere klasse bedienen en goede inkomsten genereren.

'Quel bordel: de geschiedenis van de prostitutie in de Belgische steden' geeft een interessant beeld van de geschiedenis van de prostitutie in Belgische steden vanaf 2400 voor Christus tot nu.

Deel 2: 'Naakt: van trauma naar zelfliefde' van Mel Meliciouss

Mels ochtenden beginnen jarenlang op dezelfde manier: met de spelletjes die ze met haar vader en zus moet spelen. Mel wil niet, maar ze weet dat het enkel erger wordt als ze zich verzet. Dus Mel droomt. Over hoe ze ooit heel ver weg zal zijn van hier. En Mel polst. Bij vriendinnetjes, of hun ouders ook zeggen dat ondergoed ongezond is? Bij haar mama, of ze echt niet doorheeft wat er allemaal gebeurt? Bij de politieagent, die haar vader opsluit om hem vervolgens weer naar huis te sturen. Bij haar broer, of hij beseft dat dit niet normaal is? Na die ene druppel te veel neemt Mel het heft in eigen handen en ze vertrekt. Ze is zestien en besluit om nooit meer terug te keren naar huis. Vanaf nu zal niemand – al zeker geen man – haar ooit nog zeggen wat ze moet doen.

Vandaag laat Mel als sekswerker alleen nog maar mensen toe op haar voorwaarden. En ze doet eindelijk haar verhaal, onverbloemd. 'Naakt' is een openhartig en onthutsend verhaal over telkens weer opstaan als je valt, geloven dat je beter verdient en blijven zoeken naar woorden voor wat gebeurd is en wat had moeten gebeuren.

Mel (1994) is een sekswerker met een missie. Via haar razend populaire TikTokaccounts @weeslievoorjezelfmetmel en @weeslievoorelkaarmetmel beantwoordt ze op een respectvolle en ongedwongen wijze vragen over sekswerk en seksualiteit.

Deel 3: 'Hoerenchance' van Sigrid Schellen

De Belgische Sigrid Schellen is moeder van een dochtertje van vijf, ze is gescheiden van haar man en werkte als zelfstandig sekswerker. In een poging het taboe dat op prostitutie ligt te doorbreken, schreef ze het boek 'Hoerenchance' over haar ervaringen als hoer. Schellen stopte met sekswerk sinds de coronacrisis.

Het boek is een bundel van korte verhalen over de ervaringen van Sigrid als sekswerker in de voorgaande jaren. Als hoer werkt zij onder het pseudoniem Sascha. Het boek bevat anekdotes over klanten die haar bijgebleven zijn en hier en daar een persoonlijk inkijkje in haar persoonlijke leven. Sigrid omschrijft haar werk als 'droomjob' en is dan ook overwegend positief over het leven als hoer. De mannen die haar gekwetst hebben, zijn geen klanten, maar juist vrienden of ex-mannen.

'Hoerenchance' is geschreven met heldere prettige zinnen en heeft ondanks de expliciet beschreven seks ook genoeg humor. Het geeft een interessante inkijk in het leven van een zelfstandig sekswerker.

Deel 4: 'De rosse apotheek: verhalen uit de hoerenbuurt'

Maya Detiège, Kamerlid en Antwerps gemeenteraadslid voor Vooruit, werkte jarenlang als apotheker in het hart van het Antwerpse Schipperskwartier. In haar boek 'De rosse apotheek' deelt ze de meest opvallende verhalen uit deze beroemde rosse buurt.

Ze vertelt hoe ze een vertrouwensband opbouwde met verschillende prostituees, die soms bont en blauw bij haar binnenkwamen. Als vertrouwenspersoon kreeg ze een unieke inkijk in het leven van deze vrouwen en was ze getuige van zowel hilarische als aangrijpende momenten in de buurt.

De boeknummers

‘Quel bordel: de geschiedenis van de prostitutie in de Belgische steden’ van Diane De Keyzer.

Speelduur: 15:26. Boeknummer: 32154.

‘Naakt: van trauma naar zelfliefde’ van Mel Meliciouss.

Speelduur: 6:49. Boeknummer: 33368.

1 brailleband. Boeknummer: 17900.

‘Hoerenchance’ van Sigrid Schellen.

Speelduur: 3:52. Boeknummer: 28610.

‘De rosse apotheek: verhalen uit de hoerenbuurt’ van Maya Detiège.

Speelduur: 5:10. Boeknummer: 32522.

De terugblik: drie boeken over de Kelten

Wie waren de mysterieuze Kelten, die ooit uitzwermden over grote delen van Europa en nu bijna volledig uit de geschiedenis lijken te zijn verdwenen? Hun cultuur, die rond 800 v.Chr. in de oostelijke Alpen ontstond, strekte zich uit van Turkije tot de Britse eilanden en van Nederland tot Gibraltar. Ondanks hun invloed op de Europese geschiedenis, bleven de Kelten zelf opvallend stil: ze schreven nauwelijks iets op en hun verhaal werd vooral door hun vijanden verteld.

De mythen en legenden van de Kelten werden pas eeuwen later door monniken in Ierland en Wales opgetekend, toen zij beseften dat deze oude verhalen het verdienden om bewaard te blijven.

Toch ging de Keltische identiteit niet volledig verloren. In afgelegen en onbezette gebieden, zoals Ierland en Schotland, bleven Keltische tradities voortbestaan. Zelfs toen het christendom in de zesde eeuw zijn intrede deed, werden Keltische gewoonten vermengd met de nieuwe religie. Maar hoe zag de Keltische wereld er echt uit? Van hun religies en kunst tot de taaie overblijfselen van hun talen, de Kelten waren veel meer dan de wilde strijders waarvoor de Romeinen en Grieken hen hielden.

Wil je meer ontdekken over deze fascinerende beschaving? Duik samen met deze drie boeken in de wereld van de Kelten:

‘De god met de maretak: Kelten en de Lage Landen’ van Herman Clerinx

‘Dochter van Albion’ van Ilka Tampke

en ‘Wee de overwonnenen: Romeinen, Kelten en Germanen in de Lage Landen’ van Alexander Van de Bunt

Deel 1: 'De god met de maretak: Kelten en de Lage Landen' van Herman Clerinx

Zonder de Kelten zou onze wereld er heel anders uitzien. Maar feiten en mythes lopen vaak door elkaar, en daarom hebben we een gids nodig om ze te onderscheiden. Herman Clerinx is zo'n gids.

In 'De god met de maretak' neemt hij je mee naar het mysterieuze rijk van de Kelten, van hun ontstaan tot lang na de Romeinse tijd. Hij vertelt over hun kunst, de verhalen van goden en godinnen zoals de beruchte Maeve, en de interactie met culturen zoals die van de Grieken, Scythen en Romeinen. Clerinx geeft ook aandacht aan de Keltische talen en laat zien hoe hun linguïstische en literaire nalatenschap zelfs in het Nederlands nog doorschemert. Ontdek deze bijzondere cultuur met handige reistips en laat je verrassen door een van de meest boeiende beschavingen van Europa.

Deel 2: 'Dochter van Albion' van Ilka Tampke

Ilka Tampke is een Australische auteur met Oostenrijkse wortels. Ze kreeg het idee voor de roman 'Dochter van Albion' toen ze het Engelse Glastonbury bezocht.

Zuidwest-Engeland, het jaar 43. In Caer Cad, een gemeenschap doordrenkt van spiritualiteit, rituelen en magie, staat de diepe band met hun land en voorouders centraal. Voor Ailia, als vondeling geadopteerd door de Stam, blijft die wereld echter gesloten. Ze wordt gezien als buitenstaander en mag niet deelnemen aan ceremonies, onderwijs of het huwelijk.

De gemeenschap, geleid door vrouwen en gevormd door oude rituelen, staat onder druk. Romeinse legers naderen, en er is interne verdeeldheid: sommigen willen de oude tradities loslaten. Ailia, nieuwsgierig en moedig, gaat tegen de regels in en begint aan een verboden reis om haar volk te redden. Zal ze onderweg ook de waarheid over haar eigen afkomst ontdekken?

'Deel 3: 'Wee de overwonnenen: Romeinen, Kelten en Germanen in de Lage Landen' van Alexander Van de Bunt

In 'Wee de overwonnenen' neemt archeoloog Alexander van de Bunt je mee naar het leven van de vroegste bewoners van de Lage Landen. We kennen deze volkeren vooral door de ogen van Romeinen zoals Julius Caesar en Tacitus, die spraken over het 'woeste landschap en ruwe klimaat'. Maar wat troffen de Romeinen hier werkelijk aan toen ze aankwamen in het moerassige gebied aan de Noordzee? Welke volkeren leefden hier, waar kwamen ze vandaan, welke talen spraken ze, en welke goden vereerden ze? En vooral: hoe veranderde hun leven door de komst van de Romeinen?

Van de Bunt brengt belangrijke gebeurtenissen zoals de Slag bij het Teutoburgerwoud en de Bataafse Opstand tot leven. Hij verkent de complexe relaties tussen de Germaanse en Keltische stammen en de Romeinen aan de grens van hun rijk. Daarbij laat hij zien hoe slim de Romeinen de overwonnen volkeren wisten te assimileren.

'Wee de overwonnenen' is een boeiend boek voor iedereen die meer wil weten over de Bataven, Friezen, Cananefaten en andere stammen die rond het begin van onze jaartelling in het huidige Nederland en België woonden.

De boeknummers

'De god met de maretak: Kelten en de Lage Landen' van Herman Clerinx.

Speelduur: 11:11. Boeknummer: 33135.

'Dochter van Albion' van Ilka Tampke.

Speelduur: 12:47. Boeknummer: 312694.

19 braillebanden. Boeknummer: 42309.

'Wee de overwonnenen: Romeinen, Kelten en Germanen in de Lage Landen' van Alexander Van de Bunt.

Speelduur: 16:39. Boeknummer: 317634.

Het Neusje van de Zalm: 'Empusion' van Olga Tokarczuk

Olga Tokarczuk (1962) is de belangrijkste Poolse auteur van haar generatie. Ze ontving meer dan eens de Nike, de belangrijkste literaire prijs van Polen, en won de prestigieuze Man Booker International Prize voor het boek 'Flights', vertaald als 'De rustelozen'. In 2019 werd haar de Nobelprijs voor Literatuur 2018 toegekend.

'Empusion' is de eerste roman van Tokarczuk sinds haar Nobelprijs en ook nu viel ze in de prijzen. Ze won er de Europese Literatuurprijs mee. Deze prijs bekroont de beste hedendaagse Europese roman die in het voorgaande jaar in Nederlandse vertaling is verschenen. Zowel de auteur als de vertaler, in dit geval Karol Lesman, werden bekroond; beiden ontvingen € 10.000 aan prijzengeld.

Het boek is een briljant feministisch antwoord op 'De Toverberg' van Thomas Mann. In deze klassieker uit 1924, een geraffineerde ontwikkelingsroman, bezoekt de jonge Duitser Hans Castorp zijn neef in het sanatorium in het Zwitserse Davos. Betoverd door de verleidelijke, zieke Clawdia Chauchat blijft hij er echter geen drie weken maar zeven jaar. In de hermetische wereld van de Toverberg maakt Castorp een leerproces door, zijn inwijding in het leven. De democratische humanist Ludovico Settembrini is daarbij zijn mentor, terwijl de sinistere nihilist Leo Naphta als diens tegenspeler optreedt in de strijd om Castorps ziel.

Tokarczuk begint 'Empusion' met een veelzeggend motto van Pessoa: "Elke dag gebeuren er in de wereld dingen die met de wetten van de stervelingen niet verklaard kunnen worden." Dat schept meteen verwachtingen.

In haar boek reist student Mieczyslaw Wojnicz in september 1913 vanuit Lemberg naar een beroemd sanatorium in de bergen van Pruisisch Silezië. Hij neemt zijn intrek in een herenpension, waar patiënten uit heel Europa net als in Thomas Manns 'De Toverberg' onophoudelijk met elkaar filosoferen. Ondertussen raakt Mieczyslaw gefascineerd door de vele verontrustende gebeurtenissen die zich in de omgeving voordoen. Wat hij nog niet weet, is dat duistere krachten het ook op hem gemunt hebben.

We citeren tot slot nog uit het juryverslag van de Europese Literatuurprijs: “De jury koos unaniem voor Empusion als winnaar van de Europese Literatuurprijs 2024: een roman als een wortelstelsel dat zich vertakt en verdiept, en almaar rijker wordt bij lezing en herlezing. Tokarczuk is niet alleen in dialoog met ‘De Toverberg’, maar met een veelheid aan ideeën die het zelfbeeld van de Europese intellectueel blijvend hebben beïnvloed en bestendigd. Vilein en grappig, met veel oog voor de absurditeit van de menselijke (mannelijke) neiging tot ordening en afbakening, toont ze de heilloze weg van harde opposities en definitieve wereldbeschouwingen. De meanderende Tokarczuk-zinnen die laveren in het geheimzinnige gebied tussen weten en niet-weten zijn met grote klasse vertaald door Karol Lesman. Hem valt het grootste compliment te beurt dat een vertaler kan krijgen: je hebt op geen enkel moment het gevoel een vertaalde roman te lezen.” Einde citaat.

Een literaire klepper van jewelste dus.

De boeknummers

‘Empusion’ van Olga Tokarczuk.

Speelduur: 6:30. Boeknummer: 323361.

‘De toverberg’ van Thomas Mann.

Speelduur: 36:29. Boeknummer: 322702.

39 braillebanden. Boeknummer: 38408.

Voor de liefhebber van yoga en meditatie. Namasté!

Misschien heb je het VRT-programma ‘Kalm Waes’ gevolgd, waarin presentator Tom Waes op zoek ging naar rust in hoofd en lijf, en ben je getriggerd om meer te weten over yoga en meditatie? Of pas je al technieken toe om te ontstressen en ben je nog op zoek naar een boeiend naslagwerk? We tippen deze maand vier boeken om helemaal zen te worden of te blijven in het najaar.

We lichten volgende titels uit uit onze collectie:

‘Yoga als levenskunst: de weg naar heelheid, innerlijke vrede en totale vrijheid’ van B.K.S. Iyengar

‘Leven in het licht: een 6 weken-programma voor persoonlijke transformatie’ van Deepak Chopra en Sarah Platt-Finger

‘Bevrijd: in 7 stappen naar de beste versie van jezelf’ van Margot Hallemans

en ‘Vind je innerlijke kracht: hoe meditatie je kan helpen in deze veranderende wereld’ van Swami Purnachaitanya

Deel 1: ‘Yoga als levenskunst: de weg naar heelheid, innerlijke vrede en totale vrijheid’ van B.K.S. Iyengar

De Indische Bellur Krishnamacharya Sundaram Iyengar (1918-2014) was een van de meest vooraanstaande yogaleraren ter wereld. Hij is de grondlegger van Iyengar yoga, een dynamische yogavorm met focus op precisie en concentratie.

De yogaposes zien eruit als gestileerde kunstwerken. Vandaar dat B.K.S. Iyengar ook wel bekendstond als “de Michelangelo van de yoga”.

‘Yoga als levenskunst’ wordt beschouwd als de kroon op zijn levenslange werk. Hoewel hij op het einde van het boek enkele yogahoudingen bespreekt, is het vooral een filosofisch en beschouwend werk over zijn zoektocht naar totale vrijheid, innerlijke vrede en heelheid, waarbij het er uiteindelijk om gaat te leren leven als bewust en vrij mens, midden in de maatschappij.

Deel 2: ‘Leven in het licht: een 6 weken-programma voor persoonlijke transformatie’ van Deepak Chopra en Sarah Platt-Finger

Deepak Chopra is een Indiase bestsellerauteur van boeken over spiritualiteit, alternatieve geneeskunde en ayurveda. Samen met yogadocent Sarah Platt-Finger schreef hij ‘Leven in het licht’. Het doel van dit boek? Je in zes weken begeleiden naar een diepgaande, persoonlijke transformatie. De basis voor deze transformatie is een programma gebaseerd op de filosofie van raja-yoga. De auteurs helpen je belemmerende gewoonten en beperkende gedachten te doorbreken, en focussen op de kracht van het bewustzijn. In het tweede deel van dit boek ontdek je vijftig activerende en herstellende yogahoudingen.

Deel 3: ‘Bevrijd: in 7 stappen naar de beste versie van jezelf’ van Margot Hallemans

Actrice Margot Hallemans leert je in haar boek ‘Bevrijd’ alles over de “7 senses”, de zeven stappen die je terug naar jezelf brengen. Deze ontwikkelingsdomeinen leren je bewuster leven en jezelf te bevrijden van de dagelijkse opgelegde patronen. Je doorloopt het proces zoals je dat zelf wilt: je neemt wat je wilt en laat links liggen wat je niet (meer) nodig hebt. Ieder hoofdstuk focust op een bepaald lichaamsgebied (Mind, Body, Hart...) en bevat inspirerende informatie, nuttige tools en talrijke yogaposes die Margot uit eigen ervaring en onderzoek deelt.

Deel 4: ‘Vind je innerlijke kracht: Hoe meditatie je kan helpen in deze veranderende wereld’ van Swami Purnachaitanya

De wereld waarin we leven verandert snel. Een pandemie, klimaatverandering, fake news: deze gebeurtenissen beïnvloeden onze gezondheid en productiviteit, en hebben een enorme impact op onze innerlijke rust. Meditatie is in deze turbulente wereld geen luxe meer, het is een noodzaak, daar is Swami Purnachaitanya van overtuigd. Maar hoe doe je dat, naar binnen keren om vrede, focus en veerkracht te vinden? In dit boek helpt hij je om de bron van je rusteloosheid te vinden en geeft hij oefeningen voor zowel beginners als gevorderden om je eigen meditatieroutine op te bouwen. Leer om volledig in het moment te zijn, krijg een rustigere geest en ervaar optimale energie.

Swami Purnachaitanya (1984) is auteur, spreker en een spirituele gids. Hij werd in Nederland geboren als Alexander en vertrok na zijn studie in Leiden naar India, het geboorteland van zijn moeder. Hier ging hij in de leer bij Sri Sri Ravi Shankar, die hem in 2012 benoemde tot swami, een spiritueel meester.

Hij is internationaal een veelgevraagd yoga- en meditatiedocent en programmadirecteur voor Art of Living waarvoor hij internationale (ontwikkelings)projecten opzet.

De boeknummers

‘Yoga als levenskunst: de weg naar heelheid, innerlijke vrede en totale vrijheid’ van B.K.S. Iyengar.

Speelduur: 14:37. Boeknummer: 31990.

‘Leven in het licht: Een 6 weken-programma voor persoonlijke transformatie’ van Deepak Chopra en Sarah Platt-Finger.

Speelduur: 7:11. Boeknummer: 322991.

12 braillebanden. Boeknummer: 48150.

‘Bevrijd: In 7 stappen naar de beste versie van jezelf’ van Margot Halleman.

Speelduur: 5:17. Boeknummer: 32640.

‘Vind je innerlijke kracht: Hoe meditatie je kan helpen in deze veranderende wereld’ van Swami Purnachaitanya

Speelduur: 4:51. Boeknummer: 320689.

De tand des tijds

Elke maand trakteren we je in deze nieuwe rubriek op een aantal oudere boeken, klassiekers, uit binnen- en buitenland. Boeken die het absoluut waard zijn om te ontdekken of herontdekken.

Deze maand:

‘Junkieverdriet’ van Jotie T’Hooft

‘In augustus zien we elkaar’ van Gabriel García Márquez

en ‘De abdij van Northanger’ van Jane Austen

Deel 1: ‘Junkieverdriet’ van Jotie T’Hooft

Belgisch dichter en schrijver Jotie T’Hooft werd geboren als Johan Geeraard Adriaan T’Hooft en leefde van 1956 tot 1977. Hij pleegde op 21-jarige leeftijd zelfmoord, na de jaren ervoor een exuberant leven geleid te hebben. Maar Jotie T’Hooft leeft voort: in zijn poëzie. Na zijn dood verschenen nog nagelaten gedichten, een bundeling van prozateksten en ook de Verzamelde gedichten en het Verzameld proza. Zowel zijn poëzie als zijn extravagante levenswandel maakt van deze jonggestorven dichter een haast mythische figuur in de letteren.

Volgens zijn bewonderaars had Jotie T’Hooft halfweg de jaren zeventig alles om uit te groeien tot een groot dichter. "Als Hugo Claus de keizer is, is Jotie T’Hooft de prins," verklaarde Julien Weverbergh (uitgever Manteau) toen T’Hooft voor zijn dichtbundel ‘Junkieverdriet’ de Reina Prinsen Geerligsprijs kreeg.

In 2017, veertig jaar na het overlijden van Jotie T'Hooft, verscheen er eindelijk weer een fraaie heruitgave van deze iconische bundel, die sinds begin jaren tachtig niet meer in zijn oorspronkelijke vorm herdrukt was. En ook in onze collectie mag de bundel natuurlijk niet ontbreken.

Deel 2: 'In augustus zien we elkaar' van Gabriel García Márquez

Het was een wereldwijde literaire sensatie. Vorige zomer, tien jaar na zijn overlijden, verscheen er een nieuwe, nooit eerder gepubliceerde roman van de Colombiaanse Nobelprijswinnaar Gabriel García Márquez – bekend van klassiekers als 'Liefde in tijden van cholera' en 'Honderd jaar eenzaamheid'.

De roman 'In augustus zien we elkaar' gaat over Ana Magdalena Bach, een gelukkig getrouwde vrouw van middelbare leeftijd. Ieder jaar op 16 augustus reist zij naar een eiland in het Caribisch gebied, waar haar moeder begraven ligt. Tijdens een van deze reizen begint ze een affaire, en vanaf dat moment hoopt ze ieder jaar dat er iets gebeurt op 16 augustus.

Met 'In augustus zien we elkaar' schreef García Márquez een ode aan de vrijheid van de vrouw: een verhaal over liefde, verlangen en seksualiteit dat twintig jaar nadat het geschreven is nog niets aan zeggingskracht heeft ingeboet. De voor hem zo kenmerkende speelse, poëtische en vindingrijke taal maakt van dit boek een pareltje dat ons in staat stelt nog wat langer te verkeren in het literaire universum van een van de meest geliefde moderne auteurs.

Deel 3: 'De abdij van Northanger' van Jane Austen

De Engelse schrijfster Jane Austen wordt gezien als een van de meest invloedrijke schrijvers aller tijden. Haar bekendste werken zijn 'Sense and Sensibility', vertaald als 'Verstand en gevoel', uit 1811, en 'Pride and Prejudice', vertaald als 'Trots en vooroordeel', uit 1813. 'De abdij van Northanger' is iets minder bekend in ons taalgebied, en verscheen ook pas in 2015 voor het eerst in Nederlandse vertaling. Maar het is wel een van Jane Austens meer vrolijke romans.

Tijdens een enerverend seizoen in Bath wordt de jonge, naïeve Catherine Morland verliefd op Henry Tilney, de zoon van een generaal. Haar fantasie gaat echter met Catherine op de loop als zij de generaal verdenkt van moord op zijn vrouw. Een huwelijk met Henry lijkt dan heel ver weg.

Het boek is een pastiche op het genre van de *gothic novel*, een literair genre dat mysterie, romantiek en horror mengt en dat beroemd is geworden door auteurs als Ann Radcliffe en Edgar Allan Poe. Sofie Desmyter schreef, na het verschijnen van de Nederlandse vertaling in 2015 in De Morgen dan ook: "Northanger Abbey wordt vaak gelezen als een parodie op de excessen van de *gothic novel* en als een waarschuwing aan jonge vrouwen om hun fantasie niet op hol te laten slaan: het echte leven is er geen van schurken, verboden ruimtes en grootse geheimen." Einde citaat.

Maar het boek is veel meer dan dat. Jane Austen kan haar sprankelende vrolijkheid niet in toom houden, en die spat dan ook van elke pagina. Daardoor zijn de sociale en romantische ontwikkelingen rond de hoofdpersoon, Catherine Morland, een waar genoegen om te volgen.

De boeknummers

‘Junkieverdriet’ van Jotie T’Hooft.

Speelduur: 0:53. Boeknummer: 33035.

‘In augustus zien we elkaar’ van Gabriel García Márquez.

Speelduur: 2:35. Boeknummer: 33373.

‘De abdij van Northanger’ van Jane Austen.

Speelduur: 8:15. Boeknummer: 24442.

Radio Podcast: De zin van mijn leven, met Joke Van Leeuwen

Anneleen Van Offel is auteur van ‘Hier is alles veilig’ (2020) en het pas verschenen ‘De stem van Sulina’, dat ze net als haar eersteling zelf bij ons inleest – binnenkort beschikbaar. In het gespreksprogramma ‘De zin van mijn leven’, nodigt ze schrijvers uit om het over de zin van hun leven te hebben. Als hun boek een motto heeft, welke zin gaat dan in het leven van de schrijver voorop? Ze vertellen over die ene zin die hun leven veranderd heeft, een beslissende draai gaf. Die zin die ze altijd bij zich dragen, die in hun ziel gegrift staat. Een zin die hen doet dromen, of hen net met de voetjes op de grond houdt. Een zin die zin geeft aan hun leven.

Een literaire podcast dus, die het literaire overstijgt en op intieme en integere wijze de gast in enkele woorden kadert en zo de filosofische lading dekt, die de naam van de podcast doet vermoeden. Dat Van Offel, naar eigen zeggen, de kunst van de smalltalk niet onder de knie heeft zorgt ervoor dat ze geen tijd verspilt en meteen naar de grote vragen gaat en zo doordringt tot de kern van wie geïnterviewd wordt. Steeds integer, altijd interessant.

De podcastreeks is een samenwerking tussen Curieus, House of Media en Confituur boekhandels. Je kan ernaar luisteren met je favoriete podcastapp zoals Spotify of Apple Podcasts of op www.curieus.be/de-zin-van-mijn-leven.

Je kan zo meteen luisteren naar de zin van Joke Van Leeuwen, dichter, illustrator en auteur van zowel kinder- als volwassenliteratuur. Zoals Van Offel haar beschrijft: ‘Een monument, midden in het leven met op haar 70ste nog steeds de speelsheid van een kind in de ogen.’

Colofon

Bedankt voor het luisteren en graag tot de volgende keer!

De artikels in dit nummer werden geschreven door Celine Camu, Sam D’hondt, Nele Dierick en Diego Anthoos.

Je hoorde de stemmen van Sam D’hondt en Nele Dierick.